

Naam school/vestiging	Carmelcollege Gouda, locatie ISK Gouda	
Schoolsoort (en)	Vmbo-tl	
Brin-nummer	02LG08 en 02LG09	
Adres en plaats	Aakwerf 46, 2804 MX GOUDA Calslaan 100, 2804 RT GOUDA	
Telefoonnummer, e-mailadres	0182-748313, iskgouda@carmelcollegegouda.nl 0182-748365, iskgouda@carmelcollegegouda.nl	
Website	www.iskgouda.nl	
Vestigingsdirecteur	Mw. J.M. Lugtenburg	
Contactpersoon	Mw. D. van der Heijden en dhr. A. Oosterwijk	

Beknopte beschrijving van de school

Het Carmelcollege Gouda is een open katholieke scholengemeenschap die haar leerlingen in een veilige en zorgzame omgeving met uitdagend en contextrijk onderwijs wil vormen en opleiden tot verantwoordelijke, creatieve, zelfbewuste en zelfsturende wereldburgers, betrokken bij de medemens en voorbereid op de veranderende maatschappij. Onze visie op onderwijs sluit aan bij het gedachtegoed van de onderwijspedagoog Gert Biesta: naast *kwalificatie* zijn ook *socialisatie* en *persoonsvorming* belangrijke functies van het onderwijs. De centrale gedachte is "Hoe zijn we en hoe willen we zijn" in plaats van "wie ben ik en wie/wat wil ik later worden".

ISK Gouda is bedoeld voor leerlingen van 12 – 18 jaar die nog maar kort in Nederland wonen en die nog geen of onvoldoende Nederlands spreken om de lessen in het reguliere onderwijs te kunnen volgen. Het onderwijs op de ISK Gouda is er op gericht om de leerlingen zo snel mogelijk de Nederlandse taal voldoende te leren beheersen en kennis te laten opdoen van de Nederlandse cultuur. Dit met als doel om de leerlingen voor te bereiden op een doorstroom naar een voor hun passend (Nederlandstalig) onderwijstraject. Dat kan vmbo, havo, vwo, mbo, praktijkonderwijs of leerwerktrajecten zijn, op verschillende niveaus en in diverse leerjaren. Daarnaast is er aandacht voor het opdoen van vaardigheden, kennis en inzichten die onmisbaar zijn om goed te functioneren in een vervolgopleiding en in de Nederlandse maatschappij.

Alle leerlingen moeten in principe kunnen meedoen. Daarom wil de school het onderwijs goed afstemmen op de onderwijsbehoeften en -omgeving van de leerling. De leerling-ondersteuning is dan ook ingericht volgens de standaarden en cyclus van het handelingsgericht werken. Veel personen zijn betrokken bij de begeleiding van onze leerlingen: van docenten, teamleiders en decanen tot professionele interne en externe begeleiders. Voor elke leerling proberen we de juiste begeleiding te organiseren, zodat de leerling zich binnen het onderwijsproces kan blijven ontwikkelen. Voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte wordt er een Ontwikkelingsperspectiefplan opgesteld waarin de handelingsafspraken zijn vastgelegd. Er zitten ook grenzen aan de ondersteuning die we kunnen bieden: we kunnen veel, maar niet alles. Is de ondersteuningsvraag van een leerling te complex waardoor de leerling niet meer kan aanhaken bij het onderwijsproces, gaat de ondersteuningsvraag de handelingsbekwaamheid van de school te boven, dan verwijzen we de leerling door naar een externe partner of naar het VSO.

Leerlingen kunnen bij onze school worden aangemeld met een aanmeldingsformulier dat door ouders¹ volledig is ingevuld en ondertekend. Bij de keuze voor onze school verwachten we dat leerling en ouders de normen en waarden van onze school onderschrijven. Na aanmelding volgt een uitgebreide intake. De intake bestaat uit een gesprek en een intake-toets. Tijdens het gesprek wordt navraag gedaan over de achtergrond van de komst naar Nederland en naar de onderwijsloopbaan van de leerling tot dan toe. De intake-toets is bedoeld om zicht te krijgen op het didactische niveau van de leerling om zo te kunnen bepalen welk soort ISK-klas het beste aansluit bij het beginniveau van de leerling. Leerlingen stromen gedurende het gehele schooljaar in. Er is echter wel een maximum aantal leerlingen dat we per klas kunnen plaatsen. Als alle klassen vol zitten, wordt bezien op welke termijn er een nieuwe klas gestart kan worden en de leerling op school kan beginnen.

¹ Daar waar ouders staat, wordt bedoeld ouders/verzorgers

Kwantitatieve gegevens				
Schooljaar (peildatum 1-10)	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Totaal aantal leerlingen	118	113	100	255
Leerlingen met lwoo of arrangement nieuwkomers	48	53	34	32
Leerlingen met AB cluster 1	0	0	0	0
Leerlingen met AB cluster 2	0	0	0	1
Leerlingen met AB cluster 3	1	3	3	4
Leerlingen met BPO cluster 4	3	4	5	3
Leerlingen met een OPP, exclusief cluster 1 en 2	5	7	8	7
Verwijzingen naar vso cluster 1	0	0	0	0
Verwijzingen naar vso cluster 2	0	0	0	0
Verwijzingen naar vso cluster 3	1	2	3	1
Verwijzingen naar vso cluster 4	0	0	0	1
Voortijdig schoolverlaters ²	6	3	2	5

*) Uitgevoerd door onze eigen BPO'ers.

Schoolgebouw
<p>ISK Gouda is gehuisvest op twee locaties: de Aakwerf en de Calslaan. De locatie de Aakwerf is een verouderd gebouw met tien lokalen. Het gebouw is rolstoeltoegankelijk en geheel gelijkvloers. Er is een grote centrale hal die als aula dienst doet. De meeste lokalen kijken uit op deze hal. Er zijn geen aangepaste toiletten of andere aangepaste voorzieningen beschikbaar.</p> <p>Ook het gebouw van de locatie de Calslaan is rolstoeltoegankelijk. De lokalen in dit gebouw zijn verspreid over twee verdiepingen. Er is een lift in het gebouw en er is een invalidetoilet. Ook dit gebouw heeft een grote centrale hal die als aula dienst doet. Naast de lokalen zijn er diverse kantoortjes, maar deze zijn niet geschikt als aangepaste werkplek voor leerlingen.</p> <p>Beide gebouwen zijn tijdelijke gebouwen. Er zijn plannen voor meer definitieve (en meer adequate) huisvesting. Echter, ook voor de definitieve huisvesting geldt dat de ISK-leerlingen over twee schoolgebouwen verspreid zullen zijn.</p>
Beschrijving van de ondersteuningsstructuur
<p>De ondersteuning van leerlingen moet zoveel mogelijk plaatsvinden binnen klassenverband. Vandaar dat ook veel mensen binnen de school betrokken zijn bij de begeleiding van onze leerlingen. De eerstelijns en tweedelijns ondersteuning valt onder de basisondersteuning die we bieden. De derdelijns ondersteuning valt onder de extra ondersteuning.</p> <p>Bij de eerstelijns ondersteuning speelt de mentor de centrale rol. De mentor op de ISK geeft de meeste lessen in zijn mentorklas. Zo heeft hij³ zicht op de studievoortgang, het welbevinden en de sociaal-emotionele ontwikkeling van zijn leerlingen en kan hij het gedifferentieerde lesaanbod laten aansluiten op ieders individuele ontwikkeling. Jaarlijks wordt voor elke leerling een Trajectplan door de mentor opgesteld, waarin het verwachte uitstroomperspectief is vastgelegd en de (cognitieve) ontwikkeling van de leerling kan worden gevolgd. Elke mentor heeft een mentoruur: een begeleidingsuur dat gebruikt kan worden voor het aanleren van (studie)vaardigheden in klassenverband of voor gesprekken in groepsverband. De mentor kan eventuele ondersteuningsvragen betreffende zijn leerlingen voorleggen aan de coördinator onderwijssteuning.</p> <p>Voor het aanleren van bepaalde vaardigheden biedt ISK Gouda in de tweedelijns ondersteuning bepaalde groepen leerlingen sociale vaardigheidstrainingen (Skills). Deze lessen vinden plaats in klassenverband voor een periode van 6 – 8 weken per schooljaar en worden gegeven door een gespecialiseerde docent. Ook de mentor is bij deze lessen aanwezig, zodat hij de aangeleerde vaardigheden tijdens zijn eigen lessen in de groep kan laten terugkomen en de leerlingen zo de geleerde vaardigheden kan leren toepassen.</p> <p>ISK Gouda heeft een intern ondersteuningsteam. Het interne ondersteuningsteam bestaat uit twee coördinatoren onderwijssteuning, die tevens de rol van begeleider passend onderwijs vervullen. Daarnaast zijn er ook andere begeleiders die in de school rondlopen (zoals de JOS-medewerker en de jeugdverpleegkundige), die voor advies bij een overleg betrokken kunnen worden. Het ondersteuningsteam overlegt over leerlingen die mogelijk ondersteuning nodig hebben bij het leerproces, geeft aan voor welke leerlingen er afwijkende afspraken gelden en adviseert de docenten over hun aanpak dan wel de gemaakte handelingsafspraken betreffende een leerling in de klas.</p>

² Voortijdig Schoolverlaters: leerlingen die zonder startkwalificatie het onderwijs hebben verlaten (dus ook niet ingeschreven op een vervolgopleiding)

³ Bedoeld wordt: *hij* of *zij*; vanwege de leesbaarheid wordt alleen *hij* gebruikt. Ook daar waar wordt gesproken over *hem* of *haar* of *zijn* of *haar* geldt dat beiden van toepassing zijn.

De coördinatoren onderwijsondersteuning hebben wekelijks overleg met de teamleider en/of locatie-coördinator. Mocht er voor een leerling meer ondersteuning georganiseerd moeten worden, dan worden de ouders en de leerling, de mentor en (eventueel) de teamleider/locatie-coördinator uitgenodigd om mee te praten.

Als er bij een leerling sprake is van een zwaardere ondersteuningsvraag, wordt er een Flex-ZAT georganiseerd. Aan dit overleg nemen verschillende partijen deel: betrokkenen van de school, de ouders en de leerling, de onderwijsspecialist van het Samenwerkingsverband (SWV) en een gezinsspecialist vanuit het Sociaal Team en/of de jeugdconsulent van de gemeente Gouda. Afhankelijk van de hulpvraag kunnen ook andere betrokkenen aanschuiven, bijvoorbeeld de leerplichtambtenaar of de jeugdarts of externe hulpverleners die betrokken zijn bij het gezin/de leerling. Door de leerling te laten aanschuiven, kan de leerling zelf meepraten over de benodigde ondersteuning.

Er zitten ook grenzen aan de ondersteuning die wij als school kunnen organiseren. Tijd van mensen en de beschikbare middelen zijn beperkt en moeten verdeeld worden over alle leerlingen die (extra) ondersteuning behoeven. De mate van intensiteit van de (individuele) begeleiding die we kunnen bieden aan een leerling, hangt hiermee samen. Is de begeleiding die wij als school kunnen bieden niet (meer) afdoende, dan vindt – na overleg in het Flex-ZAT – doorverwijzing plaats naar een andere vorm van onderwijs en/of externe hulpverlening.

De taken en verantwoordelijkheden van de onderwijsprofessionals die binnen onze school actief zijn, worden hieronder beschreven.

	Basisondersteuning	Extra ondersteuning
Docenten	Geven lessen die gericht zijn op het taalbeheersingsniveau en de cognitieve capaciteiten van de leerlingen in de groep. Houden in de les rekening met verschillen (differentiatie in niveau en aanpak).	Uitvoering van de handelingsafspraken uit het OPP Meewerken aan /bedenken van maatwerkprogramma's
Mentor	Eerste aanspreekpunt voor leerlingen en ouders van een bepaalde groep. Volgt de ontwikkelingen van zijn leerlingen, communiceert hierover met betrokkenen en biedt 1e lijns-ondersteuning.	Zie docent. Monitoren effect handelingsafspraken OPP en/of maatwerkprogramma's Betrokkene bij externe trajecten. Bijwonen Flex-ZAT
Remedial teacher	De docent is verantwoordelijk voor het signaleren van stagnaties in het leerproces. De onderwijsassistent kan op aanwijzing van de docent deze leerlingen (individueel of in een kleine groep) tijdens de les ondersteunen bij het zich eigen maken van de leerstof.	De coördinator onderwijs-ondersteuning adviseert de (vak)docenten over aanpak leerachterstanden.
NT-2-deskundige	Alle docenten zijn geschoold op het gebied van NT-2 en hebben expertise op het gebied van tweede taalverwerving.	De individuele leerlijn wordt afgestemd op de mogelijkheden van de leerling.
Verzuimcoördinator	Contactpersoon voor absentmeldingen, signaleringsfunctie verzuim en meldingen naar LP. Deelnemer aan het interne Verzuim Preventie Overleg (VPO).	
Vertrouwenspersoon	Aanspreekpunt voor zaken die leerlingen en ouders niet kwijt kunnen bij een andere medewerker. Verwijst door naar de juiste contactpersonen c.q. hulpverleners.	
Locatie-coördinator	Aanspreekpunt voor docenten, ouders en leerlingen in situaties die klas-overstijgend zijn en betrekking hebben op de dagelijkse gang van zaken.	Ondersteunt in bepaalde situaties de coördinator onderwijsondersteuning bij gesprekken met leerling en/of ouders en bij de uitvoering van handelingsafspraken.
Teamleider	Leidinggevende van een groep docenten en onderwijsondersteunend personeel; stuurt het team aan op de uitvoering van het schoolbeleid.	Uitdragen beleid rond Passend Onderwijs. Monitoren uitvoering handelingsafspraken OPP en

	Aanspreekpunt voor personeel, leerlingen en ouders die klas-overstijgend zijn en betrekking hebben op gecompliceerdere vraagstukken. Deelnemer aan het overleg tussen coördinatoren onderwijs-ondersteuning en teamleiders.	maatwerkprogramma's door docententeam. Betrokkene bij externe trajecten. Bijwonen Flex-ZAT.
Rector	Neemt deel aan overleggen m.b.t. het beleid van de leerling-ondersteuning.	Bepaalt de kaders van het beleid van Passend Onderwijs.
Beleidsmedewerker Kwaliteit en Zorg	Adviseren intern betrokkenen over de ondersteuningsstructuur. (Mede) vormgeven van de beleidslijn vanuit wetgeving en SWV.	Meedenken en adviseren over de vormgeving en uitvoering van de leerlingbegeleiding in het kader van Passend Onderwijs.
Coördinator onderwijs-ondersteuning/ orthopedagoog	Adviseren in beleidsprocessen rond de ondersteuningsstructuur. Het (mede) vormgeven en het coördineren van de leerling-begeleiding binnen de locatie. Het ondersteunen van docenten, OOP'ers, teamleider/locatie-coördinator, ouders en leerlingen bij de interne begeleidingsprocessen. Deelnemer en organisator van het overleg tussen coördinatoren onderwijs-ondersteuning en teamleider/locatie-coördinator.	Adviseren in beleidsprocessen rond Passend Onderwijs. Het (mede) vormgeven en coördineren van de extra begeleiding. Het ondersteunen van docenten, OOP'ers, teamleider/locatie-coördinator, ouders en leerlingen bij complexe interne en externe begeleidingsprocessen (i.r.t. de ketenpartners). Het screenen van leerlingen met een vermoeden van leer en/of gedragsproblematiek.
Begeleider passend onderwijs (BPO) (door de coördinator onderwijs-ondersteuning)	Expertiseoverdracht over specifieke leerling-problematieken: geeft adviezen m.b.t. het omgaan met deze problematieken aan docenten, teamleiders, locatie-coördinatoren, leerlingen en ouders.	Het voeren van begeleidings-gesprekken met OPP-leerlingen, het vastleggen van afspraken in een OPP, deelnemen aan het Flex-ZAT en het ondersteunen van de docenten bij de uitvoering van het OPP.
Jeugdondersteuner op school (JOS) (externe partner, maar actief binnen de school)	Verleent kortdurende ondersteuning aan leerlingen met een sociale ondersteuningsvraag, individueel of in groepsverband.	Adviseert over doorverwijzing naar gespecialiseerde jeugdhulpverlening. Indien betrokken, kan de JOSser deelnemen aan het Flex-ZAT.
Jeugdverpleegkundige GGD-HM (externe partner, maar actief binnen de school)	Verricht het gezondheidsonderzoek bij de nieuwe ISK-leerlingen. Gaat in gesprek met leerlingen (en ouders) als er sprake is van frequent ziekteverzuim. Adviseert over lesprogramma's m.b.t. de Gezonde School.	Adviseert de coördinatoren onderwijs-ondersteuning over aanpak m.b.t. langdurig zieke leerlingen. Indien betrokken, kan de Jeugdverpleegkundige deelnemen aan het Flex-ZAT.

Organisatie van het onderwijs		
Organisatie van de interne ondersteuning	Organisatie van onderwijs	Organisatie van de externe ondersteuning
<ul style="list-style-type: none"> • Docenten werken volgens de richtlijnen NT-2 onderwijs; docenten ontvangen scholing en coaching op dit vlak. • De coördinator onderwijssteuning heeft een adviserende rol richting docenten/mentoren. • De coördinatoren onderwijssteuning geven jaarlijks voorlichting aan het docententeam over de ondersteuningsstructuur, waarbij ook het aanbod en de rol van externe partners wordt benoemd. • Op basis van signaalvragen van mentoren worden groepsbesprekingen gehouden. Bij deze besprekingen zijn de mentor, de coördinator onderwijssteuning en de teamleider/locatie-coördinator aanwezig. Tijdens dit overleg wordt besproken welke aanpak en ondersteuning helpend/nodig is voor (individuele) leerlingen in klassenverband. • Ondersteuningsvragen van docenten/mentoren worden in het interne ondersteuningsteam besproken; er is terugkoppeling over de vervolgacties. • Er is een Begeleider op School (BOS) voor de begeleiding van (nieuwe) docenten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Elke lesgroep kent verschillende niveaugroepen. Er is een gedifferentieerd lesaanbod. • Ter onderbouwing van de taalontwikkeling van de leerlingen worden 2x per jaar TOA-toetsen afgenomen. De scores van deze toetsen worden opgenomen in het individuele Trajectplan van de leerling en dienen als basis voor het (bijgestelde) uitstroomperspectief. • Aan leerlingen bij wie vanuit hun ondersteuningsvraag blijkt dat een (kortdurende) aanpassing aan het reguliere onderwijsprogramma nodig is, kan maatwerk geboden worden. In overleg tussen teamleiding en de coördinator onderwijssteuning wordt bepaald óf en zo ja welk maatwerk voor de leerling van toepassing is. Maatwerk is mogelijk op het gebied van: <ul style="list-style-type: none"> - roosteraanpassingen - toekennen van (toets)faciliteiten - aanpassingen in leerplannen - aanpassing van de onderwijstijd • Leerlingen die uitstromen (naar het Praktijkonderwijs of VSO-ZMLK) kunnen gastlessen (symbiose-lessen) volgen op de nieuwe school, zodat duidelijk wordt of de doorstroom inderdaad passend is voor de leerling. • Er is een ruimte beschikbaar voor het geven van aparte instructie aan leerlingen (door de onderwijsassistent). 	<ul style="list-style-type: none"> • De school werkt samen met diverse externe partners. De coördinator onderwijssteuning heeft de regie over het contact en de inzet van deze partijen binnen de school. • Externe partijen waarmee samengewerkt wordt zijn: <ul style="list-style-type: none"> - Jeugdondersteuner Op School: de JOS-medewerker is wekelijks op school aanwezig voor het begeleiden van leerlingen met een lichte sociale ondersteuningsvraag. - GGD-Hollands Midden, jeugdgezondheidszorg: de jeugdverpleegkundige is regelmatig op school aanwezig voor gesprekken met of overleg over leerlingen met problematieken op het vlak van fysieke en mentale gezondheid. - Leerplicht: de leerplichtambtenaar wordt betrokken als er sprake is van frequent of langdurig schoolverzuim. - Sociaal Team/Jeugdconsulenten: een medewerker van het Sociaal Team/de jeugdconsulente van de gemeente komt in beeld als er voor leerlingen de inzet van (gespecialiseerde) jeugdhulp gewenst is. - Specialistische hulpverlening: deze vorm van hulpverlening wordt betrokken bij leerlingen waarbij sprake is van complexe problematieken en inzet van gespecialiseerde hulpverlening van toepassing is. Vanuit de ISK Gouda is hierbij vaak Sagesse Zorg in beeld; deze organisatie is gespecialiseerd in diagnostiek en behandeling van jongeren met een niet-westerse achtergrond en vluchtelingen. • De samenwerking komt tot stand door: <ul style="list-style-type: none"> - Interne overleggen - Flex-ZAT's - Integraal Arrangeren

Ambities	Ambities	Ambities
<ul style="list-style-type: none"> Het organiseren van collegiale visitatie tussen mentoren. Inbreng van casussen in groepsbesprekingen door mentoren/docenten verder professionaliseren. De adviserende rol van de coördinator onderwijsondersteuning verschuift naar een meer coachende rol met als doel het verder integreren van de ondersteuning in de klas en het vergroten van de handelingsbekwaamheid bij docenten. Voorlichtingsbijeenkomsten over specifieke onderwerpen voor docenten inplannen in jaarkalender. Versterken of verbreden van de rol van de Begeleider op School (BOS). 	<ul style="list-style-type: none"> Het ontwikkelen van een programma vakgerichte lessen dat aansluit bij de onderwijsbehoefte van de doelgroep-leerlingen. De samenwerking met het Praktijkonderwijs, het VSO-ZMLK en het MBO intensiveren. gericht op een soepele doorstroming van leerlingen naar een voor hun juiste vorm van vervolgonderwijs. 	<ul style="list-style-type: none"> De processen m.b.t. de samenwerking met de gemeentes/Sociaal Team helder krijgen, zodat samenwerking makkelijker tot stand kan komen en de toegang tot de benodigde jeugdhulpverlening voor de leerling sneller wordt gerealiseerd (implementeren Integraal Arrangeren). Het duidelijker inbedden van de samenwerkings-trajecten met de externe aanbieders van onderwijszorgarrangementen (dagbesteding/dagbehandeling) in onze ondersteuningsstructuur.

Basisondersteuning (beschreven en opgenomen in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband VO/VSO MHR)		
Handelingsgericht werken	Ondersteuningsstructuur	Preventieve en licht curatieve interventies
<ul style="list-style-type: none"> De leerling wordt geplaatst in een lesgroep passend bij zijn (taal)ontwikkelingsniveau en het verwachte uitstroomperspectief. Gedurende het schooljaar wordt (op basis van TOA-toetsen) de individuele (taal)ontwikkeling van een leerling geëvalueerd. Doorstroom tussen niveaugroepen (zowel binnen als buiten de eigen klas) vindt geregeld plaats. Via het ouderportal van Somtoday kunnen ouders de cijfermatige resultaten van de leerling volgen. Drie maal per jaar worden de ouders en leerling uitgenodigd voor een gesprek met de mentor om te praten over hoe de leerling zich ontwikkelt op het betreffende (taal)onderwijsniveau en op onderwijsvaardigheden. Het Trajectplan met de uitkomsten van de TOA-toetsen en het verwachte uitstroomperspectief zijn onderwerp van gesprek. Docenten zijn deskundig op het gebied van NT-2 en geven vanuit deze expertise hun beeld van de mate van (taal)ontwikkeling bij hun leerlingen en hun advies ten aanzien van het verwachte uitstroomperspectief. 	<ul style="list-style-type: none"> Als de mentor of teamleider /locatie-coördinator signaleert dat er bij een leerling een mogelijke ondersteuningsvraag is, wordt deze voorgelegd aan het interne ondersteuningsteam. Gezamenlijk wordt bekeken óf er inzet nodig is en zo ja welke onderwijskundige ondersteuning er door wie geboden kan worden. De ondersteuning kan zowel interne als externe expertise betreffen. Als (externe) expertise voor onderwijskundige begeleiding nodig is, zoekt de coördinator onderwijsondersteuning eerst contact met ouders en leerling en/of organiseert zij een Flex-ZAT. Als een leerling een grotere ondersteuningsvraag heeft en het lijkt dat extra ondersteuning nodig is, wordt er een gesprek gepland met betrokkenen, ouders en leerling. Op basis van de input wordt een OPP opgesteld. Na akkoord van ouders en leerling op de inhoud wordt het OPP (m.n. de daarin gemaakte handelingsafspraken) gedeeld met de betrokken docenten. Elke leerling met een OPP krijgt begeleiding van een Begeleider Passend Onderwijs (BPOér). 	<ul style="list-style-type: none"> De teamleider/locatie-coördinator voert lesobservaties uit en voert het gesprek over de kwaliteit van de les met de docent. De school werkt met Begeleiders op School (BOS); zij adviseren en ondersteunen (beginnende) docenten bij het vormgeven van het pedagogisch-didactische onderwijsleerproces in de klas. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor leerlingen ouders en vakdocenten. Als er signalen over leer-, opgroei-, en ontwikkelproblemen zijn, bespreekt hij deze bij teamleider, de locatie-coördinator en/of de coördinator onderwijs-ondersteuning. Alle leerlingen binnen de ISK Gouda hebben een taalachterstand. Het lesprogramma is volledig gericht op het aanleren van de Nederlandse taal, waarbij alle taalvaardigheden (lezen, spreken, luisteren en schrijven) aan bod komen. Als onderdeel van het rekenbeleid is er een rekencoördinator aangesteld. Deze persoon adviseert de mentoren over de aanpak van rekenproblematiek bij de leerlingen in de klas.

<ul style="list-style-type: none"> De coördinatoren onderwijsondersteuning hebben zicht in hoeverre het handelingsgericht werken toegepast wordt betreffende de interne en externe ondersteuningsstructuur. Zij attenderen de teamleider/locatie-coördinatoren op processen die minder goed lijken te lopen. 	<ul style="list-style-type: none"> Het pedagogisch-didactisch handelen van de docent is onderwerp van gesprek bij lesobservaties, groepsbesprekingen en ontwikkelgesprekken. Bij leerlingen met een OPP volgt de BPO'er samen met de mentor of de afspraken uit het OPP worden nagekomen en in welke mate ze realiseerbaar en effectief blijken te zijn. Op basis hiervan wordt het OPP al dan niet bijgesteld. Loopbaanoriëntatie maakt voornamelijk deel uit van het curriculum in de uitstroomgroepen. In de gevorderde uitstroomgroepen wordt gewerkt met het LOB-programma Motivatiekompas. 	<ul style="list-style-type: none"> Docenten kunnen voor handelingsadviezen m.b.t. de aanpak van leerproblemen terecht bij de coördinator onderwijsondersteuning. Het advies en het te genereren aanbod is afhankelijk van het aangegeven leerprobleem. De school biedt jaarlijks speciale lessen aan gericht op het aanleren van vaardigheden die de leerlingen nodig hebben om zich in de Nederlandse samenleving te kunnen redden: <ul style="list-style-type: none"> Zwemlessen: zelfredzaamheid in het water Verkeerslessen: verkeersregels en fietsen Mensen en grenzen: seksuele voorlichting en het aangeven van grenzen in de omgang met elkaar Skills: versterken van de sociale (uitdrukkings-) vaardigheid Voor leerlingen met een lichte ondersteuningsvraag is afhankelijk van de vraag ondersteuning beschikbaar in de vorm van: <ul style="list-style-type: none"> Gebruik mogen maken van hulpmiddelen Begeleiding door de mentor Begeleiding door de onderwijsassistent Begeleiding door de JOS-medewerker Advisering door de BPO'er Enkele begeleidingsgesprekken met de coördinator onderwijsondersteuning
<p>Ambities</p>	<p>Ambities</p>	<p>Ambities</p>
<ul style="list-style-type: none"> Het administratieve proces rond het vastleggen van actuele ontwikkelingsinformatie in het Trajectplan en in Somtoday optimaliseren. De duiding betreffende de resultaten van de leerlingen versterken: de aandacht in het gesprek met leerling en ouders verschuiven van de nadruk op cijfers naar de nadruk op het niveau van presteren van de leerling. 	<ul style="list-style-type: none"> De ondersteuningsstructuur dusdanig inrichten dat deze werkbaar en uitvoerbaar blijft i.r.t. de toename van het aantal leerlingen met een ondersteuningsbehoefte. 	<ul style="list-style-type: none"> Het lessenaanbod van sociaal maatschappelijke thema's (vanuit de Gezonde School) vergroten. De BPO'er heeft een grotere rol bij het vergroten van de handelingsbekwaamheid van docenten in klassenverband.

Extra ondersteuning

Aanbod extra ondersteuning

Het interne ondersteuningsteam/de Begeleiders Passend Onderwijs (BPO'ers) hebben specifieke expertise op het gebied van het begeleiden van leerlingen met een migratieachtergrond (gericht op culturele en sociale verschillen), leerproblemen ten aanzien van tweede taalverwerving,, gedragsproblematieken en/of het omgaan met fysieke beperkingen. Ook hebben zij kennis van de ondersteuningsmogelijkheden die de school kan bieden.

Voor leerlingen die onvoldoende profiteren van het aanbod in de basisondersteuning kan de school een extra arrangement inzetten: het arrangement 'Begeleiding op maat'.

Het arrangement 'Begeleiding op maat' is bedoeld voor leerlingen met zwaardere psychische-/gedragsproblematiek en/of een lichamelijke beperking/ernstige ziekte waarbij de problemen zich op meerdere leefgebieden voordoen. Dit arrangement wordt ingezet na afstemming met de teamleider, de locatie-coördinator, de coördinator onderwijsondersteuning, de leerling en de ouders. De coördinator onderwijsondersteuning gaat als Begeleider Passend Onderwijs (BPO) aan de slag met de ondersteuningsvraag van de leerling. Deze begeleiding kan vorm krijgen door:

- Begeleidingsgesprekken, individueel of in een kleine groep
- Individuele begeleiding/structuurbegeleiding
- Leerling observeren in de lessituatie
- Ondersteuning van de leerling in de lessituatie
- Instrueren van de mentor/de docent/het docententeam over de benodigde aanpak
- Communiceren over en afstemmen van voortgang en afspraken tussen school, leerling, ouders en betrokken hulpverleners

Hoe de begeleiding exact vorm krijgt binnen de mogelijkheden van de school, op welke ondersteuningsvragen de begeleiding zich specifiek zal richten en welke materialen hierbij benodigd zijn, wordt tezamen met de betrokkenen afgestemd. De afspraken worden opgenomen in het OPP. We werken in dit proces nauw samen met de externe ketenpartners.

Reikwijdte van de ondersteuning

Binnen de geboden arrangementen is er ruimte voor maatwerk. Wel zijn er kaders waarbinnen de begeleiding zal worden geboden:

- De in te zetten begeleidingstijd is in principe 1 uur per week per leerling. Binnen deze tijd zal dus de begeleiding worden vormgegeven (deze tijd betreft niet alleen de leerling-contacttijd, maar is inclusief alle hierboven beschreven activiteiten). De daadwerkelijke beschikbare begeleidingstijd hangt tevens af van het aantal leerlingen binnen de school met een extra ondersteuningsvraag in relatie tot het aantal beschikbare BPO'ers.
- De leerling zal binnen de klassensetting moeten kunnen functioneren, al dan niet tezamen met individuele maatwerkafspraken. We handelen vanuit de uitgangspunten dat de tijd van de docent en de mentor evenredig wordt verdeeld over alle leerlingen in de klas.
- Er is geen mogelijkheid voor het aanbieden van individueel onderwijs en/of bijles. Dit beperkt zich tot incidentele interventies.
- De wens van een (over)plaatsing van een leerling in/naar een specifieke klas is in de basis niet te organiseren. Waar ruimte is, zal – afhankelijk van de specifieke ondersteuningsvraag van de leerling in relatie tot de groepssamenstelling – worden gekeken naar de mogelijkheden. De teamleiding neemt hier een definitieve beslissing in.

- Indien een leerling binnen de ondersteuning op structurele basis gemiddeld meer lesverzuim heeft, zal er in overleg met de betrokkenen naar aanvullende externe (begeleidings)mogelijkheden worden gezocht. We werken hierin samen met het Samenwerkingsverband, de Jeugdgezondheidsdienst en Leerplicht.
- Maatwerk en afspraken rondom een aanpassing van de leerroute (ook versnellen) wordt op basis van de didactische leerlijnen vormgegeven in overleg met de mentor, betrokken docenten en teamleider. De teamleider neemt hierin het definitieve besluit.
- De leerling (en ouders) hebben de ambitie te willen leren en de doelen in het OPP te bereiken. Mocht blijken dat een leerling – ondanks de ingezette interventies – langdurig niet in staat is de onderwijsdoelen te behalen en/of zich (sociaal) voldoende te ontwikkelen om te kunnen deelnemen aan het reguliere onderwijsproces en/of mocht blijken dat de ouders in deze niet willen samenwerken met de school, dan zal er gekeken moeten worden naar een vervolgtraject buiten onze school.

Ambities

Binnen de kleinschaligheid van de ISK de grens tussen basis-, lichte en extra ondersteuning duidelijker vorm geven door de rollen van de diverse betrokkenen (mentor, docent, locatie-coördinator, teamleider en coördinator onderwijsondersteuning) scherper te formuleren.

In het kader van de ontwikkelingen richting 'Inclusiever onderwijs' wil de school samenwerken met het Praktijkonderwijs en VSO De Startbaan om onderlinge expertise uit te wisselen en gezamenlijk te komen tot een passend doorstroomtraject voor de groep oudere ISK-leerlingen met een vertraagde cognitieve ontwikkeling.